

to veća svota, uslobodjam se upozoriti njegov. g. ministra za zemaljsku obranu na jedan sam govor od najveće važnosti. Sastavio ga je u talijanskom jeziku neki Attilio Sarfatti, koji si je pridržao književna prava tog svojeg duševnog proizvoda.

A. Sarfatti nam pripovijeda, kako se je agusta g. 1886. neki ribar negdje na zapadnoj strani jadranskoga mora u svojoj ladici na pučinu spustio, kako se je razbio, kako ga je more bacilo na istočnu stranu, kako je taj našao ljudi, koji su istim jezikom govorili kano i on i kako je među njimi upoznao dražestnu djevojku, lepog uzrasta, kako on veli, i koja se zove *Italija*. On je tu ostao nekoliko dana kao mio gost djevojačinih roditelja, a konače pjesme je taj, da se ta dvojica zaljubise, te svoje zaruke proslavise.

Na koncu toga sam — govora stoji pako, sa dozvolom njegove preuzetosti gospodina predsjednika pročitati ču to — (šta):

Zadajog dana — kratko dakle prije vjenčanja — dogodilo se nešto krasna. Kad sam prolazio pod prozorom ojezinog stana, da ju pozovem, nadodje ahoda*) sa brcina lojen nezamazan. Od ono Joba lebdni mi uvijek pred očima ono zločinsko lice. Ti zoves, reče taj krivnik**) jedno zabranjeno ime. Odgovor mi mu: ja zorem svoju vjerenicu. Nipošto, reče mi pseto, tvoja vjerenica nezove se politički Italija. Dakle slušajte, pazite dakle, ja ću ju pozvati i ona će doći. Da vidimo, reče vojnik i pred smradnom gubicom onoga vojnika pozvah tri puta Italija, Italija, Italija! Tada se je osvjedočio, te je odmah pošao do vrata. Ale ja sam zakasnio, moram otići. Da ste mi zdravo, gospodo moja! Eto vam lijepe ribolovne**).

Tako svršava sam — govor A. Sarfatti.

Reći ćete, gospodo moja, da je to obična stvar, književna publikacija, koja bijaše bez dvojbe zaplijenjena u državi, koja je s nami u prijateljskom savezu? Nipošto! Ona ne samo da nebijaše zaplijenjena, već bijaše dapače posvećena ženam Pirana *„alle donne di Pirano“*. To je deklarirao dne 3. marča t. g. član društva *„Giacinto Gallina“* u narodnom kazalištu u Rimu, prigodom dobrotnarne predstave na korist društva *„Dante Alighieri“*, neki *Feruccio Benini*, kao što je pisala *„Fanfulla della Domenica“* od dne 2. junija 1895., o kojem se bar kazati nemože, da je to hrvatski izvor. Nebijaše badava rečeno, da bijaše rečeni ribar agusta 1886. amo bačen. Agusta 1886. dogodise se velike stvari; tada bijaše sastanak careva u Gastinu, gdje bijahu također njemački i austro-ugarski ministri izvanjskih posala; očekivalo se je i talijanskoga ministra izvanjskih posala, te se kasnije pisalo, da će on doći u Beč, no nedogodilo se ni jedno ni drugo, jer je *„Pesatore“* već znao, da bi imao u Istri vjenčati se sa političkom Italijom, što se pouzdano dogoditi neće, u koliko se to od nas ovisno.

Smatrao sam svojom dužnosti ovo priobiti, premda težkim sroču; prvi put je doduše — od kak u sjedinu u ovoj visokoj kući — da sam tako govorio proti očekivanju mojih političkih protivnika u Istri, a možda i mojih sumišljenika, ale na to sam prislijen.

Nije se htjelo sramotni uzamak naših vojnika u Piranu shvatiti i ja sam morao pružiti dokaza, navesti najčišći izvor nebi li se jednomu upoznalo, prem smo u Austriji, pa i nemislili baš austrijski Talijani tako, ipak naš drugi ugovornik — kao što smo dogovorili — naš saveznik misli tako, kao što nebi smio misliti. Pogledom na takove odnose, mislim, da nebi imalo više posla nijedno od naših ministarstva u Primorju, osim jednoga, i to onoga za zemaljsku obranu; nevalja bo zaboraviti, da ako se može u Italiji takove stvari pisati i javno prednašati, to se ima tomu pripisati, što su naše oblasti u svih granah civilne uprave do danas svoju zadaću posve krivo shvatile.

Ako imade dolje jošte ljudi, koji što takva neće da uvide, tada su oni ili izdajice, plaćeni ili neplaćeni, ili su bedasti kano i noć. (Veselost.) Nešto trećeg nije moguće, a takovi ljudi nemogu dalje voditi državne poslove.

Predsjednik (prekidajući): Moram naprijep opaziti, da nisam dosada čuo ni riječi o ministarstvu za zemaljsku obranu. Moram dakle moliti, da se držite predmeta.

Zastupnik dr. Laginja (nastavljajući): Uslobodjam se opaziti, da ako nije ovo govor o ministarstvu za zemaljsku obranu, tada neznavi u istinu, što bi o tom mogao kazati. Iz ovoga primjera razviditi ćete sadu, gospodo moja, da posao, što sam se ga samo površno i samo po nesretnom imenu dotirao, nebijaše jedino neznanu pitanje o tablah, kao što je to avih dana poštovani dr. Russ našim istomisljenikom a delegacijom dovikno. Isti g. zastupnik dovikno im je...

Predsjednik (prekidajući): Ipak bih molio, da se nebi činilo opazke na govore u delegacijah, osobito kod ove prilike, kadno je u razpravi ministarstvo za zemaljsku obranu.

*) Spjigon. Op. uredn.
) Boja. Op. uredn.

Moram dakle g. govornika opetovno pozvati k predmetu.

Zastupnik dr. Laginja: Odmah sam gotov.

Predsjednik: Molim, da u ovom smjeru nenastavljaite.

Zastupnik dr. Laginja: On je dakle rekao: Ja ih ne ljubim *„Gracchos de seditione quarentes“*.

Zaključujem sljedećom opazkom. Kad stvar nebi bila tako ozbiljna kao što jest, tada bih morao kazati, da njegovoj preuzetosti g. ministru i svim ostalim ministrom radi takovog saveza i saveznika srdačno čestitam.

Nu stvar nije samo za svakoga austro-ugarskoga državljanina, već u prvot vrsti za nas Slavene Primorja, o čijem životu i o čijem bitju se taj radi, vrlo važna, a dosadašnje postupanje civilne uprave veoma dvojbeno.

Zaključujem sa riječmi, da nejobim ni ja *„Gracchos“* i to one, koji su saveznici takovih saveznika. (Odobrovanje.)

Resolucije

zastupnika *Spiničića* stavljena i prihvaćena u sjednici carevinskoga vijeća dne 5. julija 1895.

I.

„Obzirom na to, što se već davno vode izvidi radi uređenja rijeke *Mirne* u Istri; obzirom na to, što poplavljuje za velikih kiša potok *Reka* u Osapskoj dolini, kotar Kopar, u Istri, u dolini nalazice se livade i cestu prouzročujuć velike štete i nesreće, i obzirom na to, da potok na otoku *Krku*, što no teče bašćanaku *Dragu* proti *Baški*, koj prouzročava često velike štete pošto bivaju i polja oštećena i koj bi se dno razmjerno malim troškovi urediti, predlažem:

„Visoka kuća neka izvoli zaključiti: Pozivlje se visoko ces. k. ministarstvo nutarnjih posala, da bi svoju pazbu na polju vodogradnja svratilo i na Istru i kod toga napose:

1. uređenje rijeke *Mirne*;
2. uređenje spomenutog potoka *Reke*, i
3. uređenje spomenutog potoka na otoku *Krku*, što djelovratne podupri“.

II.

„Obzirom na to, da imade u Istri čitavih krajeva, koji neimaju nikakvih ili vrlo nedostatnih cestovnih sveza, tako na primjer občine *Pomjan* i *Buzet*, u koparskom kotaru, među *Zrenjinom* i *Gradinom* u porečkom kotaru i od *Trebeča* napram željezničkoj postaji u *Paččaku*, među *Barbanom* (puljski kotar) i *Labinom* (pazinski kotar), među sv. *Mateljom* i *Rečinom* u kastavskoj občini (voloski kotar), i obzirom na to, da je skrajna potreba popraviti na cesti *Pazin-Učka-Rieka* onaj komad izpod *Paza*, predlažem:

„Visoka kuća neka izvoli zaključiti: Pozivlje se visoko ces. kr. ministarstvo nutarnjih posala, da svrati svoju pozornost na polju cestogradnja također na Istru, te da se sagrade potrebite ceste, dotično gradnju istih izdanimi podpornim promiče, te da se poprava ceste *Pazin-Učka-Rieka*, napose izpod *Paza* što prije izvede“.

Obje ove resolucije, glede vodogradnja i gradnje ceste, postavio je zastupnik *Spiničić* kod proračunske razprave ministarstva nutarnjih posala, u sjednici carevinskoga vijeća dne 5. julija t. g. Obje bile su dostatno poduprte i sručene proračunskom odboru na izvještaj. Obje su vele nužne s toga, što i ono malo rieka i potoka, što ih je u Istri, nije uređeno, što su za napredak kod svakoga naroda i njegovih dijelova nužna običja, bar obične ceste da uzmagnu ljudi dovesti što jim treba, i izvesti česa imadu u obilju, i da njim se pri tom ni razbijaju vozovi, ni prebijaju živine, a dakako, da se i ljudi sami uemuče po koje-takvih klancih.

Čvrsto se nadamo, da će proračunski odbor obje resolucije prihvatiti i kući preporučiti, i da će ovom biti pozvana c. kr. vlada, da učini što je nužno. Mi inaademo cilje tehnički aparat; skoro za sve zemlje ima u proračunu liepih svota za vodogradnje i ceste, samo za Istru neima nikakve ni se u njoj ni na tom polju radi sa strane onih, koji bi po svojoj dužnosti imali.

Brzojavni pozdravi

prigodom 25 godišnjice „Naše Sloge“.

(Konac.)

Sr. *Petar* u žuni. Prigodom proslave 25-godišnjice prve buditejice multotrpnog i milog nam hrvatskog naroda u Istri, kliče: uzdržao te Svevišnji još mnogo godina na braniku naših prava. Običnari *Šmetarski*.

Sušak. Priznavajuć neprocienivo nastojanje i trud oko budjenja hrvatske svijesti u posestrimi Istri, čestita najsrdačnije da-

našnjoj opravdanoj, jer zasluženoj slavi *Hrvatska čitaonica* na Trsatu.

Vodjan. Svečarići našoj, glasonošici narodne misli Istre, pobjediteljici nad lažju i prevarom, kliče Bog uspori, pospješi, blagoslovi blagotvorni rad njeni i njenog dičnog urednika *Mandića*. Hrvati vodnjanski.

Volosko. Zapriečemo osobno prisustvovati današnjoj svečanosti, pozdravljamo sakupljene kod objeda kličuć „Naša Sloge“ vivat, fireat i *Zmilić*, *Z. Stanger*, *Tomičić*.

Zadar. Tvrdom braniku hrvatskih i slovenskih pravica posestrime Istre na ime amošnjeg aredušnjeg odbora stranke prava čestitam. *Predubiste*, osvjestiste, okupiste narod, osiguraste konačnu pobjedu. *Živila Hrvatska*. *Kazimir Ljubid*.

Zadar. Ustrajnoj radilici za Hrvatska prava čestita *Prodan*.

Zagreb. Četvrt vieka borite se neustrašivo za svetu stvar. Bog je blagoslovio djelo i radnike, ter vi pokazaste napredak, kakovim se ređki mogu ponositi. Samo napred uz vruću čestitku svih pravih Hrvata. *Dr. Ante Starčević*, *dr. Mile Starčević*.

Zagreb. Pietetom spominjemo premilnu osnivače ovoga našega glasila, koje jest najmanjim sredstvi zadivilo svakoga otačbenika svojimi sjajnim uspjesi. Ponosom gledamo vaš današnji rad, ter ustavni napredak. Zato pozdanjem predviđajuć pobjedu svesrdno čestitam današnjoj slavi. Klub stranke prava *Folnegović*.

Zagreb. Kad razmišljam, što ste učinili za dvadeset i pet godina, ja vam se divim. Bog blagoslovio i unapred vaš sveti otačbenički rad. Žalim, što ne mogu prisustvovati radostnoj slavi. *Živila Hrvatska!* *Eugenij Kumičić*.

Zagreb. Harno sjedajući se pokretača „Naše Sloge“ pridružujem se vašoj današnjoj slavi sa željom, da „Naša Sloge“ vrši i nadalje u starom duhu a sa novom snagom plemenitu zadaću preporoda hrvatskoga naroda u Istri. Od Boga blagoslov a od mene srdačno pozdravlje. *Ivan Kostrenčić*.

Zagreb. Vjerno i uzdanoj družici našoj, koja djevičanskom čistoćom i skromnosti a lavljom snagom i neustrašivosti zastupa i brani načela hrvatske stranke prava, najsrdačnije čestita. *Uredništvo „Hrvatske“*.

Zagreb. Proslavila skoro konačnu pobjedu svete hrvatske ideje, koju toli neustrašivo i postojano zastupaš. Za „Kolo“, *Arnold*, *Gabrić*.

Zagreb. Svetojeronimsko društvo veseli se dvadeset i petogodišnjem radu „Naše Sloge“, moleći Boga, da njezin blagosloveni rad ovjerna žnjenim plodom. Upravljaajući odbor.

Zagreb. Uredništvo „Obrotnika“ pridružuje se ostalim mnogobrojnim čestitkama kličuć gromko: *živila*, *cvala* i napredovala naša mila „Sloga“. *Krešić*.

Zagreb. Uzhiceni Vašim požrtvovanim radom želi vam prigodom dvadesetpetogodišnjice i nadalje ustrajnosti i jakosti. *Hrvatsko akademicko društvo „Zastava“*. *Piškorić* predsjednik, *Gršković* tajnik.

Zadar. Širila se, cvala i sve to naprednije djelovala „Naša Sloge“. *Iv. Trnski*.

Kranina i Jurina

Kranina. Čul sam u Puli, da te sad morati tamo izabrati jednog novog kaloniga na mjesto pokojnoga *Gramaticopolca*, pak da te za to bit balotacijoni kako i za deputate.

Jurina. To mi je prva ča čujem u tih stvari; kad se je za pope balotao?

Kranina. Borne čul sam kadti su se dva *Nimci* pominjali za to, no ja sam im malo razumil ali pak znam, da je jedan od tih rekao „*so ist gut*“, to će reći po našu da je dobro.

Jurina. Bog ga vidija, kakovo je to dobro, na taj način nebude ni hrvatski ni talijana-

ski, već nemiški taj kalunig. A za koja će pak biti ta blaženi pop?

Kranina. Bogme znaš, da za naš puk ne, toliko višo da taj, kega misle izabrati, ni se ni dosad starš za naš narod, sasvim da med njim žive.

Jurina. Si čul, da je kada podeštat va jaših spal?

Kranina. Ja, i to bi se moglo travinjat.

Jurina. Vero je, po moju punu, jedan izpod Učte.

Različite vijesti.

Za družbu sv. Cirila i Metoda u Istri. Pripisao nam veleč. g. *Košara Blaž* 1 for. — *Gosp. dr. Gajo Schwalba* šalje i for. mjesto brzojavna dičnoj „N. Slogi“. — Veleč. g. *Zic Ante* sa *Suska* 10 for. sakupljene kako slijedi: *N. N. for. 1-50*, *Ivan Busanić Balunčić for. 1*, *Vjekoslav Jurinović učitelj 50 nč.*, *Toma Picinčić Kokinarčić 50 nč.*, *Matej Picinčić Kovačić 50 nč.*, *Andrija Taraboa Bravarčić 50 nč.*, *Dinko Taraboa Komandađurić 50 nč.*, *Martin Morin Martinčić 50 nč.*, *Martin Busanić Felicijev 50 nč.*, *Martin Taraboa Martinčić 30 nč.*, *Ivan Lister 25 n.*, *Dumić Taraboa Bravarčić stari 25 n.*, *Milka Taraboa Bravarčić 20 nč.*, *Dumić Taraboa Komandađurić stari 20 nč.*, *Ivana Busanić ž. Ivana Balunčić 20 nč.*, *Jelena Picinčić 20 nč.*, *Marija Taraboa ž. Andrije Bravarčić 20 nč.* te pop *Antan Žic for. 2.20*. *Živila!*

Imenovanja u stolnom kaptolu u Krku. *Njeg. Veličanstvo cesar i kralj Fran Josip I.* imenovao je kanonika stolnoga kaptola u Krku i bivšega zemaljskoga zastupnika preč. g. *dra Frana Volarića* dekanom istoga kaptola; kanonika-zupnika kolegijate crkve u *Cresu* preč. g. *Mateja Oršića* i župnika kolegijate crkve u *Osoru* preč. g. *Matiju Zahaja* kanonici stolnoga kaptola u Krku. Srdačne čestitke!

Imenovanje i premješćenje. C. kr. namjestnički porodnja g. *Adolf vitez Wiedemann* imenovao bijaše naslovnim kot. komesarom a g. *Fran pl. Galli c. k. namj. porodnjom*. Oba imenovani su u službi c. kr. namjestništva za *Primorje*.

Gosp. prof. dr. Josip Gmeiner premješćen je iz *Beča* na c. k. gimnaziju u *Puli*. **Izlet „Tržaškoga Sokola“ u Dolinu.** Jedna između najkrasnijih narodnih veselica, što smo ih doživili posljednjih godina, razvila se prošle nedelje popodne u našoj rodoljubnoj Dolini, koja je posjetilo mnogobrojno tršańsko občinstvo sa dičnim „*Sokolom*“ na čelu. Naroda sabralo se u pitomoj Dolini iz bliza i daleka toliko, da ga valjda toliko nije tu na okupu bilo od tabora godine 1878.

Tršańske gostove pozdravo je mjestni dekan i predsjednik društva „*Vodnik*“, veleč. g. *I. Varl*, a za njim obč. načelnik, *gosp. Slavac*. Odgovorio im je starosta našega „*Sokola*“, g. *Gregorin*. Skoro do pol noći tekla je u Dolini najsrdačnija zabava uz pjev trih pjevačkih društava i uz zruk dolinske glasbe. Gruvanje mužara, umjetni ogejevi itd. uzveličavali su tu krasan veselicu. *Slava Dolincem!* čast „*Sokolu*“!

Hoće li se i podkapetana! Glavno glasilo tršańskih nazovi-liberala, glasoviti „*L'Independent*“ polomio je jednom opet jedno derivo kopije ređi, *„polaćene i zamenarene“* talijanske braće u Istri. „*I sirotani imadu dođuće svu vlast u zemaljskom saboru i odboru, podpuni su gospodari u čitavoj pokrajini, talijanski jezik jest vladajućim i u istih c. kr. uredih, a da negovorimo o školah, običajih itd. itd., ali ipak svega, baš svega nisu do sada imali. Tako je primjerice zadnjih 6 godina bio u zemaljskom saboru podpredsjednikom, a pokrajini podkapetanom — po imenu jedno i drugo — član saborske manjine, Hrvat, naš nezaboravni dr. *Dukić*. Nebijaše li i pravo nasilje naricati talijanskoj Istri Hrvat za podkapetana i talijanskom saboru u *Poreču* Hrvat za podpredsjednika? Hoćete li većeg rugla i sramote, nego li bijaše ta, da je imalo 185.000 Hrvato-Slovenaca Istre svoga po imenu podkapetana, a 118.000 Talijana samo kapetana? I Božja pravdo, kako si mogla podnositi toliku ljudsku nepravdu!*

Ali što je bilo više nesmije biti. U talijanskom saboru talijanske pokrajine Istre nesmije nikad više zasjeti na podpredsjedničku stolicu Hrvat ili Slovenac, neće li se do skrajnosti skromno i umjereno Talijane Istre ogorčati i razdražiti do... Indija. Tako mora biti; to zahtjeva zakon i pravica! Za to govore i drugi razlozi. Evo ih, čujite je i urazite Vi, koji našom vladate suidbinom:

1. Imenovanjem saborskoga podpredsjednika između članova saborske manjine obtočeno bi bilo zemaljske financije. (Izjasni bi se kano i tvoji moljani — budalo! zar neznaš, da podpredsjednik ne stoji pokrajini ni novčića. Op. slng.)

2. Pod predsjedanjem podpredsjednika Hrvata ili Slovenaca saborska većina — Talijani nebi htjeli nikada zasjedati.

3. Da bi slučajno obolio ili inače zapričen bio predjednik, moralo bi se u tom slučaju saborsko zasjedanje odročiti.

To su mudri razlozi slavnoga pisara u glasovitom lažliberalnom trublju, koji govore nepobitno za to, da se mora imenovati budućega zem. podkapetana i saborskoga podpredjednika izmedju članova talijanske većine.

Mi želimo, da bi g. namjestnik zadovoljno „opravdanim“ i „femeljnim“ zahtjevom talijanske gospode Istre, te iste preporučio na shodnom mjestu, na čemu će mu oni stalno biti do „gruda“ zahvalni, i čim će odstraniti „kamen“ smutnje u budućem zasjedanju istarskoga sabora. Tako bi došli već jednom i „pobačeni“ i „zanemareni“ Talijani Istre do svojih pravica!

Iz Beča 21. jula 1895. Maljušno pitanje, da li se ima ustrojiti na celjskoj gimnaziji uz čisto njemačke četiri niža razreda također četiri takova razreda, u kojih bi se podučavalo tri predmeta (vjerovnik, latinski i matematika) slovenskim jezikom, igralo je u ljetosnjem zasjedanju carevinskoga vieća veliku, najveću ulogu. Glasovanje o toj stavci smislilo je koaliciju i njezinu vladu, koju jednu i drugu se je toliko opjevalo, na kojoj se je osuivala budućnost ove polovica monarhije. Ta stavka bila je primljena proti volji njemačke ljevice i s njom sdrženih naših Talijana, kao i svih Niemaca osim konservativaca, a pomoću Mladočesi, koji su kod te stavke, rad bratske ljubavi, napustili svoje oporbene stanovite. Još se nije slegla bura, koja bijaše nastala usljed toga čitanja, već se je stalo nagovještati, kakovo će biti glasovanje kod trećega glasovanja o proračunu. Glavno se je dvoje pitalo: kako će glasovati Niemci ljevičari i kako će glasovati Mladočesi? Hoće li prvi za proračun glasovati usupor Celja, i hoće li drugi glasovati proti proračunu za sve Celje. Niemci ljevičari su bubnjali, ili hoće li streljati, nu iz praznih pušaka. Mladočesi bili su na čistu, i čekali su mirno da dada svoj glas.

Niemci ljevičari, ti krivi liberalci, ti najveći krivci svega zla u našoj monarhiji, zasjedali su dva dana, da pak pokazuju kako su tobož složni, u istinu razdvojeni i raztrojeni. Jedni glasovali su za proračun, drugi, niti jedna petina njih, proti proračunu, a treći nisu glasovali za ni za nit. Među onima, koji su glasovali za, su također gospoda Auersperg, Schwelge, zastupnici velikoga posjeda kranjskoga, kao i glasoviti Haase, koga je kod razprave o Celju tako srce bulilo. Drugi, koga je onda tako srce bolilo, dr. Menger, odaljio se iz vijećnice kad se je glasovalo. To i bijaše uzrok, da bijaše na strani njemačkih nacionalaca i antisemita porugljivih povika proti njemu. Kod glasovanja ne bijaše niti grofa Wurmbranda. Slično s Niemci ljevičari poneli su se njihova draga braća, naši Talijani. Njih niti jedan nije doista našao dovoljno kuraže, da glasuje proti. Oni se u obće radi samo groze. Nego jedni su glasovali za, drugih ne bijaše. Manjkao je grof Franc Coronini iz Gorické, Stalitz iz Trsta i Bartoli i Rizzi iz Istre.

Glasovali su za gospodin pl. Burgstaller i Luzzatto iz Trsta, kao i Jordan iz Gorickéga.

I to je jedina stranka i stranica, koja se je pokazala među sobom nesložna, odnosno i u protaslavlju s onim, kako je postupala u drugom čitanju.

Drugo stranke glasovale su sve složno za ili proti. Za su glasovali, osim rečenih nekih, Poljaci i konservativci svi jednako; a tako i svi Slovenci i Hrvati, i oni od ovih, koji su inače u oporbi. Kod toga ih je vodila, koliko nam je poznato ne samo želja, da zadovolje jednomu dielu našega naroda, nego i misao, da je pitanje celjsko igralo veiku ulogu kod celoga proračuna, da su tim pitanjem načelno riješeni i razna druga pitanja u naših odnosnjih na jugu, i da su napokon imali pred sobom vladu bez programa, osim onoga, da će vršiti zakone, koja nepita nit za povjerenje nit nepovjerenje. To su učinili, kako nam se je reklo, sporazumno sa svojim najbližimi suborici, Mladočesi, i tim nisu nit na kraj pameti imali, da bi odobrili sustav, kojim se kod nas vlada.

Proti glasovali su njemački nacionalci i antisemite, kao i spomenuti ljevičari, te Mladočesi. Prvi i drugi radi svojih velikoj-njemačkih načela, drugi iz načela oporbe. Mladočesi, ta najjača oporbena stranka, su pomogli, da se primi stavka o Celju, čudeći se, što se Slovenci s tako malo zadovoljstvu, ali nisu mogli radi te stavke napustiti svoje oporbene načelo.

Poslije toga glasovanja razpravilo se je i poprimilo drugih predloga, kao i profitalo interpelacija i odgovora na druge, ali se je zato malo tko brinuo. Pozdravljalo

se je i spremalo na put, da se čim prije pobjegne iz sparna Beča, u kojem su zastupnici i tako dulje no obično ostali.

Što će njim se do jeseni, dok se u Beč vrte, pripraviti, to danas nemamo reći nitko, jer nitko nezna. Bit će i putovanja, i pogovaranja raznih osoba, i posljedak toga bit će jesenska pogača. Drži se stalno, da Kielmannsegg neće voditi vlade, a isto tako stalnim, već bi da je, da će se još bar za neko vrijeme krpariti, i da se ništa odlučna poduzeti neće.

Stipendija. Službeni List u Trstu donosa razpis natječaja na jednu stipendiju od 52 for. i 50 nov. iz zaklade Toreani. Pravo na istu imaju gimnazijalci iz Pazina. Molbe valja uložiti do 31. agusta t. g. putem školskih ravnateljstva na občinsko zastupstvo u Pazinu.

Kranjski sabor otvoren bijaše jučer na kratko zasjedanje i to radi potresa. Što je stigao glavni grad Kranjske, bielu Ljubljano ove godine.

Iz občine Podgrad pišu nam 22. t. mj. U nedjelju imali su naši dični Munci sjajni blagdan svoje zaštitnice sv. Mandelene. Narod zgrnuo se od raznih strana, a kod velet. g. župnika sakupili se prvaci iz ove občine. Među ostalimi bio je taj naš velezaslužni zastupnik, g. Jenko, gg. kapelani Stemberger i Schiffer, g. župnikopravitelj Požar, g. dr. Šebesta, gospodja i roditelj g. bilježnika Dubrovića iz Podgrada i više drugih. G. zast. Jenka pozdravili su Munci kod dolaska strajlanjem možara. Po sv. misi, koji je pjevao velet. g. Požar sakupili se gostovi u gostoljubivoj kući velet. župnika Ryšlavoga, gdje probaviše par sati u najugodnijoj zabavi.

Pod večer podaše se svi na Male Mune. Gostove pratilo je mnoštvo naroda, koji je odsevljeno pjevao „Još Hrvatska ni propala“ i druge narodne pjesme.

Na Malih Munah pogostije naša pravke u dvih kućah, gdje se je gromko klicalo: *Zivio Jenko! Zivio Spinčić!* itd. Mnoštvo je neprestano raslo, pa kad se naš vračahu u Vele Mune, pratila ih duga povorka naroda. U Velih Munah prošla je povorka po celom selu ostaviv se pred nekojimi stanovi vidjenjih rođoljuba. Pred stanom župana Ant. Peloze-Filana bilo je sakupljeno bar 500 osoba. Odatle popratilo mnoštvo svoje pravke do stana velet. g. župnika, koji stanuje naproti obć. upravitelju Zadkociću. Mužari su grmili a narod odsevljeno klicao pjevajući: *Nisu Mune talijanske* it. Iznemada skočio iz svoje kuće Zadković, te počeo sam vikati, da je on bolji Hrvat, nego li svi ostali uzliklunv končno: Bog i Hrvati!

Narod se tomu smijao znajući, da rieči neodgovaraju činom. Pokazao je srčanosti jer je bio u njegovoj kući ozračnik, nu Munci se nisu brigali za g. upravitelja. Okolo 10 sati na večer odpejali se gostovi iz Muna praćeni silnim mnoštvom naroda izvan sela. U tamnoj noći odjekivali su na daleko i široko odsevljeni poklici onoga svietnoga naroda.

Narodni naši protivnici učinili su nam veliku uslugu, što su svojim nečistim rovanjenjem probudili ovaj dobar narod, koji i sam uvidja, kako su ga htjeli prodanci i podprepnica talijanske gospode i njihovih zaštitnika zavesti.

Medju najsvietstije i najčestitije občinare ovo prostrane občine ubrajamo danas naše dične Muncce, kojima kličemo iz dna vesela srca: *Zivili! Cast Vam i Vašemuo vodji!*

Talijani među sobom. Prošloga čedna obavili se občinski, dotično gradaški izbori za grad i obćinu Vodjau. U izbornoj borbi stajale su dvie talijanske stranke jedna proti drugoj. Izborna borba bijaše tako zlosteka, da se želje valjda u slavnomu Vodjanu vidilo nije. Poznati „jaslar“ trčanski „Il Mattino“ od dne 23. t. mj. imade podajli opis tih izbora, u kojem je svega i svašta izrigao proti stranici bogataša, koja je pobiedu odnesla. Mislimo, da neima ni u talijanskom riečniku roznijih pogrdi i smradnijih navala nego li su one, što ih nalazimo u rečenom opisu proti spomenutoj stranici. Strahovanja, mita, novac, svakoga spletki i slieparije, da su pomogle „camori“ do pobiede.

Iznasajnu na vidjelo tu krasnu međusobnu borbu naših narodnih protivnika naglasujemo i ovdje, kako su naši susjedi svuda jednaki kad se radi o koritu, do kojega neupuste jedan drugomu.

Razpušteni sabori. Cesariskim patentom razpušteni su sabori Tirola, Gorické i Dalmacije. Za prva dva obaviti će se izbori negdje mjeseca septembra, a za trećeg su već raspisani za prvu polovicu septembra.

Obćinski izbori u Izoli svršili su ovih dana na obće nezadovoljstvo talijanske gospode i kopača u Izoli. I tuj bijaše borba zlostekopredma bijahu u vatri sami Talijani bez ičije tuđe primjese. Proti izborom podnele je jedna stranka utok a nekoji izabrani zastupnici položili su odmah mandate, dočim kaus to drugi učiniti prije nego li dodje do konstituiranja novoizabranog zastupstva. Glasa se da pače, da neće ni doći do izbora načelnika i

svjetelnika, jer da će se zahvaliti toliko zastupstvo, da se nebuđe moglo občinsko zastupstvo niti konstituirati.

Čudno nam je, da porečka „baba“ mudro šuti ob ovih kano i o vodjanjskih izborih. Mudra je ona lja, pak neče, da zabode svoju nečistu capu u vrata poparu, koju su si gospoda u Vodjanu i Izoli skabala.

Krasan (H) uspjeh na nautičkoj školi u Lošinju. Na tom otoku a u istoimenom gradu postoji jurve 14 godina nautička škola sa talijanskim naukovnim jezikom. Hrvatskoga se jezika se čuje taj niti rieči, kao da se ondje odgajaju kapetani, koji će kasnije u službu Italije, ili će zapovjedati samim Čozotom i Napolitancem.

Po talijanskim novinah doznajemo, da je ravnateljstvo izdalo i koncen ove školske godine program, u kojem da piše prof. Baračić o bilju na otoku Lošinju a ravnateljstvo probuje školske viesti. Iz ovih vadimo, da bijaše u svih tečajih 34 djaka; po narodnosti 30 (H) Talijana i 4 Srabi. Njih 17 uživalo je stipendije Po napredku dobilo je 12 djaka prvi red, 12 djaka drugi red, 3 treći red a sedmorica će morati izpiti popraviti.

Od 34 djaka dobilo ih u svemu 15 što drugi što treći red! Tako lošeg napredka nesjećamo se, da bi još nikada u nijednoj školi opazili. Na kome je krivnja radi tih slabog napredka? Na učiteljstvu ili dječacih? Skoro nam je drago, da je tako malo djaka hrvatske narodnosti na takvom zavodu. U ostalom preporučamo našim državnim zastupnikom, da pobliže za eventualnu porabu ove podatke.

Glavnu skupšćinu „Gospodarskoga društva“ za Trst i okolice držalo se u nedjelju dne 21. t. mj. u prostorijah „Tržaškoga Sokola“ za prisutnosti mnogobrojnih članova. Među ostalim prihvaćena bijaše promjena pravila, te bijaše izabran na novo odbor kod dodju potvrđena promjenjena pravila, na temelju kojih birati će se novi odbor.

Luda opazka! Porečka „baba“ osvrće se u zadnjem broju na zaključak občinskoga zastupstva u Voloskom, da će biti naime unapried službeni jezik one občine hrvatski, pak dodaje sljedeću koli smješnu, toli ludu opazku: *„Eto, tako razumiju Hrvati ravnopravnost, gdje su oni u većini.“* Di grazil „baba“, deder nam kazii, kako razumijete ti tvoji ravnopravnost u Poreču, Piranuu, Puli, Kopru itd., gdje imade više obćinara Hrvata, dotično Slovenaca nego li je Talijana u obćini Volosko-Opatija? U ovoj obćini nedira nitko u jezik obćinara talijanskih, dočim Vaše obćine neće ni da čuju za jezik iste većine obćinara, kao n. pr. u Poreču, Vrsaru, Vižinadi, Oprtju itd. Pak još imaš obraza stavljati onakve opazke? Ali da, takvim babam je sve dozvoljeno, pošto već odavna neznaju što je stid.

Za bratovšćinu hrvatskih ljudi u Istri pripustao nam velet. g. Košara Blaž i for. — Pripustao nam g. dr. Gajo Schwalba i for. mjesto brojavke dičnoj „N. Slugi.“

Iz Tinjana nam opet javljaju, da su tamošnji kranjsko-šarenjački prodanci i obć. načelniku zapalili jednu kopicu sjena. U nedjelju večer gostilo se obilato i do kasno u noć, a zatim za okruiniti „šerenadu“ trebalo malo i posvetiti.

Nek sviet znače kako su podivljali naši protivnici. Zlobnu štetu učinili obćini, obć. načelniku i župniku, dakle po njihovu nebi smjeli obstojati obćina nit duhovni i svjetovni poglavari?

To su vam prosvjetitelji i kulturasi „veri Istriani“. Rieči „barbari i ladri“ kojimi nazivljete naše kmete, možete za sebe pridržati i javiti svojim jednodušljenikom preko mora, jer Vam taj pridjevnik najbolje pristoji. Divljaci ste i prostaci makar i nosili gospodaska odjela.

Grčice iza boljanskih izbora. Lakomost, nesretna lakomost mnogim je već dobar glas oduzela. Grčih taj primamo je i u našoj obćini nekoliko lahkounnika, koji su za zdjelju Ezanove leče prodali svoj glas, svoje poštenje — dobro ime. Da nebijše pripravnog jela od stare mrcine i pjesnirov pića, niti ono 30 glasova nebi bili naši „Talijomani“ skucali. Na „žalostnoj večeri“ izu izbora pošakovali se nekoja gospoda (!) za istim krhom; kad je nestalo kobiline, pripovieda se, da je jedan lakomac turao u džep komad za komadom kruha, pa odnašao kući. Kad to opaziše njegovi drugovi, predbacishe mu: „ca spravljáš kruh za suhe makarune“. Sredstva, kojimi su se služili protivnici bila su: nudjanje jela i pića, varanje, strahovanje i t. d. Jednomu našem izborniku kazao je talijanski agitator: „kumpars, puži mane je prvi plavan, ali mu naš čestiti seljak odbrasio: „šor kumpars, puži mane je prvi plavan, šor vidim, da pravo govori i dela: on ne nudi

nijenemu ni pit ni jest; ako sam vam ču dužan — a san malo — hole semo hoću vas calje plati“, a ni potreba ne, nadoveže na to talijanski agitator.

Iz Paza početkom julija. Dne 23. pr. mj. imali smo u našoj župi malu svečanost; ukralisi smo naime našu crkvicu novim uredom. Blagoslovlili smo i obnovili orgulje nabavljene kod glasovite tvrdke „braća Rieger“ u Šlezkoj u Javorniku. Orgulje nisu doista velike, ali za našu crkvicu sasvim dostatne; liepo, ukusno i čvrsto izradjene; strukovnjaci ih hvalje. Nabavili smo orgulje da uzveličamo čast božju milozvučnim pjevanjem i glasbom. „Hvalite Gospodina u glasu trublje, hvalite njega psaltirom i guslom; hvalite njega u družbi, hvalite njega sa žicami i organi“, pjevao je već David. Orgulje stoje 900 for. nabavljene ogromnim dielom dobrovoljnimi primosi župljana. Bilo je doduše — a još ima! u našoj sredini ljudi — koji su bacali svakovrstne klipove pod noge, da se ne ukrasi crkva tim glasbom, nu i to se hvala Boga svladalo; orgulje su na svom mjestu a sljepo rođeni nesretni mladidi Fran Tenčić, koj se je Beču u zavodu sliepih vjestulo uvježbavo u orguljanju, udara u nje. Orgulje nisu još sasvim izplaćene; ima još liepi broj domaćih knećegospodara, koji nisu još niti novčića doprinijeli za nabavu istih, nu nadamo se, da će i oni sada oči otvoriti i segnuti svaki u svoj žep, pa svoji dio doprinieti; tã sramota bi bila za svakoga župljana, koji nebi pružio pomoć, da se uzveliči čast božja i bl. Dj. M.

Pažani, Posrćani i Gradinci! liepo Vam je kazao kod prigodnog govora velet. g. M. da imade još mjesta na vience, kojim ste oktili bl. D. M. pa da se nada, da će svi knećegospodari dapače i svi mladidi i djevojke svaki svoju ržnicu nataknuti na taj vience t. j. da će svaki po svojoj sili doprinieti, da se orgulje čim prije izplate. Promislite koliko se napredovalo u vašoj župi u malo godina: popravio se župni stan, koji je bio vas iztrošen; obnovila se crkvice bl. Dj. M. a sada eto nove orgulje i liepa cesta oko crkvice; vidite što može sve sloga i poćrtvovnost učiniti: „Stalnom voljom čovjek brda valja i na ravnom opet nova lije.“ Složna braća rajno vince piju a nesložna ni vodica hladna.“ Složni budite, slušajte glas onih, koji se za vaše dobro trude. Jau onomu, koj je proti slogi, takova će stignuti prije ili kasnije prokletstvo puka i siba bužja, jer koj se protivu ukrasenju templa božjega, uzveličanju časti božje i bl. Dj. Marije, a to je svaki onaj, koj može a neće da podpomaze sv. stvari, taj se ne može nadati dobri.

Aite & Zadnik-Trst

Via Nuova na uglu S. Lazaro,

preporučaju st. obćinstvu svoju trgovinu manufakturom robom. Na skladištu nalazi se posve nova roba, kako za ženske, tako za mužkarce i djecu. Veliki izbor platna, pamuka, ružlja, rubaca vunenih i svilnatih. Velika zalihna svih potrebah za šivalje i krojača. U zalihni nalaze se također vrpce svakojake boje, te se dobivaju i hrvatsko-slovenske irbrohinice.

Napose se preporučuju cieni. gg. učiteljicam u mjestu i okolici za sve školske potrebštine ručnog rada.

Uzorci se šalju na zahtjev franko.

Govori se hrvatski i slovenski.

Izvrstno e. kr. izklj. privilegovano

štrcaljke proti mildevu (peronospori)

inžinira Živica

koju su obćinito u porali radi njihove jednostavnosti, uztrajnosti i lake uporabe za svaku vrst trta. Te štrcaljke o prodavaju se, spremni su mno go varietetih, po desetak njihovih niskih cienah.

Schvitz & Comp.

u Trstu.

Cienika raznišljaju na zahtjev franko.

Na sve o. k. prštanske urede cesarstva raznišljaju komplektne štrcaljke franko uz porudžbu za 10 for.

Izradjuju također strojeve za sampranje, neprestano djelujuće fiskalno itd.

Jakob Štrukelj, Trst

ulica Caserma br. 16, ulaz Piazza Caserma
(naproti velikoj kasarni).

Prodaje po najvjerovatno najnižim cijenama svako vrstno i englesko dvokolice (Bicyklo). Zastupstvo dvokolice „Adler“ iz tvornice H. Kleyer, Frankfurt i „Viktoria“ i „Cycle Works“ Wolverhampton (Englezka).

3-50 Dvokolice „Adler“ svjetskoga su glasa i uporabljaju se kod njemačke vojske. Jamci se za svako kolo 12 mjeseci, što ne zna vožiti, nauči se ga besplatno. Pošilja se u pokrajine i na svo kraje.

Jeftino! Jeftino! Jeftino!

Plemeniti rakovi

tustimi, širokim nožkama, živi, jamstvom franko pošt. ponetjem kao pošt. pošiljke:

120 kom. Za julu	2 for.	—	uvč.
90 „ Srednji Tr.	2 „	50 „	
60 „ Ogromni Tr.	3 „	50 „	
50 „ Hochsolo	4 „	25 „	
40 „ najveći kao Hummeru	5 „	—	
200 „ Satzkrüb. za razplod	2 „	—	

Ef. Müller, Buczacz,
Nr. 448, Galicija.

Perje od guske bijelo ko snieg, mehko, novo, fino otrabljeno funta M. 2 20, neutrabljeno M. 1 40 franko i prosto od carine, razpošilje

Ef. Müller, Buczacz,
Nr. 448, Galicija.

3 zlate 15 srebrnih kolaja 12 častnih i priznanih diplomov

Fran. Iv. Kwizda

KWIZDE

Varstvena znamka

Restitucijonalni fluid

o. k. prv. opralna voda za konje.

Cena 1 steklenici i glj. 40 n. a. v.

Budi se kod 30 let v doznatih konjkih bolestih, v očjih bolestih pri vježbanju in cietju, za okrepitje in vspojno odvajanje po velikih napetih in izopetljenih, izmakanjih, otrplosti itd. itd. vaposobila konje do izbornih del o dirkah.

0 in 12 avstro-ugarski državni apotekariji

U AVSTRO-UGARSKIM DRŽAVNIM APOTEKARIJAH

Naj se blagovoljno pazi na gorjivo čisto znanje in naj se izbrano zadržava čistože rezultativnosti biti

Glavna zaloga Kreis Apotheke
Kornberg pri Dunaju.

Dobira se v vseh lekarnah in trgovinah v mrođjanih v Avstro-Ogterski

I.

„Kupuj kod kovača, a ne pri kovačetu“
veli stari pregovor.

To važi po svoj pravici za moj zavod, jer samo tako velika trgovina, kakova je moja, ima raski gotovoga plaćanja, veliko množice blaga i drugih prednosti, jeftino stroške, koji najpogoste nam kupovalcu u korist doći mogu.

Krasni uzorci zasebnim strankam gratis i franko.

Bogata zbirka uzorakna, kao dosada nikada, za krajnje neefkakovana.

Komadi za odjeće.

Peruvien i dosking za veletasto svećenstvo, predpisani komadi za uniformu e. k. činovnika, takodjer za veterane, ratnogase, ombače, liverje, sukno za bijelci i girade stole, pokrivala za voz, lučen. Velik izbor švajcerskoga, kurnskoga, tirolskoga iolina za gospodu in gospoju po izvornim cijenama tovaru u tako velikom izboru kakov i takovih ne može imati niti drugdje tera konkurencija. Najveći izbor saine linoga trnjaoga sukna u najmodnijih bojali za gospoju. Sukno, koje se dnje prati, putni ogradiči od 4 do 14 for. itd., takodjer potrebe za krojače (kao podstava za rukave, gumbi, igle, konac itd.).

Jeftino, primjerno, pošteno, trajno, čisto vjerno sukna blago i ne dobro kupovanju canjali, koje imaju komac vrednost odjekupnine za krojače, pripravna

Iv. Stikarofsky,

Brno (austr. Maechesler).

Najveći izbor sukna u vrednosti 1/2 milijuna for. — Pošilja se po poštarskom puzeđu.

Na oprez! Agenti i preprodavaoci njujaju nedostatno svoje blago pod znamenjem „Stikarofskoga blago“. Da zabraunim varanje p. n. odzimača, naznanjam, da takovim ljudem na prodajem blago pod nikakvom pogodbom.

Odgovorni urednik Mate Mandić

FILIJALKA

c. kr. priv. avstr. kreditnoga zavoda

za trgovino in obrt v Trstu.

Novci za vplaćila.

V vredn. papirjih na	V naplaćenih na
4-dnevni odkaz 2 1/2%	30-dnevni odkaz 2 1/2%
5- „ 3 1/4%	3-mesečni 3 1/4%
30- „ 8%	6- „ 8%

Za pisma, kakora se moraju vplaćati v sodanju bankovnih avstr. volj, stoplje novo obročino teško v krosot z dnem 4. februnja, 8. februnja in odnoso 2. marca t. l. po dostičih ob javni.

Okrožni oddel.

V vredn. papirjih 2% na vsako svoto.
V naplaćenih broz obrosti

Nakaznice

za Danaj, Prago, Pošto, Brno, Lvov, Troparvo, Rokažkor za Zagreb, Arad, Bieltiz, Gablons, Gradec Hermanstad, Inomost, Colovec, Ljubljana, Linc, Olomac, Reichenberg, Saz in Solnograd. — broz troškov.

Kupnja in prodaja

vrednostij, diviz, kakor tudi vnovčenje kupona 24-22 pri odbitku 1% provizija.

Predujmi.

Sprejemajo se vsakovrstna vplaćila po ugodnijim pogojl.

Na jambevas listine pogoji po dogovoru. 2 odprtjom kredita v Londonu ali Parizu, Berlinu ali v drugih mestih — provizija po pogodbi.

Na vrednostl obrosti po pogodbi.

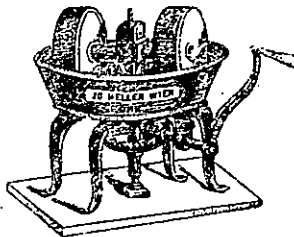
Vložki v pohranu.

Sprejemajo se v pohranu vrednostni papirji, sial ali strobrul denar, inozemski bankovci itd. — p. pogodbi.

Naša blagajna isplaćuje nakaznice narodno banke italijansko v italijanskim frankkih, ali pa po dnevnom kursu.

Trst, 31. januarja 1894. 2 24

Svi strojevi za gospodarstvo

Peronosporna štrcaljka slična Vermorela

Samostalna peronosporna štrcaljka sa silajkom zračnog pritiska,

Vinske preše svakovrstnih načina.

Preše za masline, preše sa hidrauličnim tlakom,

Poboljšanje drobila

Pivničarsko orudje, vinske sisaljke, vinske cievi

Preša za seno i slamu.

Ljustilo za kuruzu, Čistilnica za žito

razpošilja uz jako snižene cijene uz jamstvo i na pokus

IG. HELLER, WIEN (BEČ)

11/21 Praterstrasse N. 49.

Obširni katalogi za badava i prosti svake poštarine.

Preprodavaoci se traže.

Preporuča se stroge pažnje kod kupovanja istih strojevah od patvorenja.

U LJEKARNI

EDETOMAJA

u Zagrebu, Ilica broj 12

dobivaju se osim svih ostalih liekova nekoji obće prokušani i vrlo koristni, osobito preporuke vredni liekovi:

Mazilo proti kostobolji ili protinu reumatizmu, kataru i trganju u kostih, ukočenosti ili grčevom u žilah, boli u kukovih i kričah, kostenom poganju, probadanju, svakovrstnim nazeban. — Cijena 80 nvč.

Sladka voda za kašalj ili breh i za prsa, kojim se lieči kašalj, prehlada ili katar u prsih, plućih, teško dišanje, promuklost u glasu, spijljest. — Cijena 80 nvč.

Pojačeni željezoviti sirup djeluje proti slabosti, blijedoci, skrofuloznosti, podbahlosti, djetinjoj kriljavosti, ženskim bolestim, slabokrvnosti, nemoci. — Cijena flašici 1 for.

Pojačene švedske kaplje ili švedska životna tinktura (Lebenssensenz). Ovim švedskim sredstvom očisćuje krv i zlatenica, popravlja i okrepljuje žilni luđac i oblažaje glavna bol, oblažkava leginju ili pućinina, tjera napuhlost i vjete, odklanja se boj u šiljici, šeladačnog grčova, žutica, gromnica ili žimnisa, zavijanje ili grčuju u trbulju. Tko ova toli korisno djelujuća švedsku tinkturu redovito pije, sačuvat će si zdravlje, tjelesnu snagu i zapriječiti razne bolesti. — Cijena flašici s napatkom 30 nvč.

Prah za blago ili za marvu, koji svakomu poručam za konjski keh i kašalj, za volove, krave i ovce, za logano čišćenje, za objavljanje kolnaca i prebare, kada blago neće rado žderati, pa se napuhuje. Krave daruju od jzeđa višo i boljega mlieka, konji postaju čiliji i jači. — Cijena jednom omotu 45 nvč.

Švajcerske pilulice, najsigurnije sredstvo za čišćenje i cjevra, za otravanje, proti zapetklni, navali krvi u glavu i prsa, tromosti ili težini. — Cijena škatuljici 70 nvč.

Mazilo za blago osobito za konje i volove proti koštenoj boli, grčevim, nategnutim žilam, ukočenosti i otaklini poslje težkoga napora, za objavljanje i okrepljivanje žila i žirvaca. — Jedna flaša 80 nvč.

Antiseptična voda za usta i zube sredstvom od krvarenja, zapriječuje i ublažaje zubobolju, učvršćuje meso oko zubi, razričkavaju usta, uklanja neugodan vonj. — 1 flaša 60 nvč.

Fine parfume, mirisave vodice, razne pomade i boje za farbanje kose, da siede kose poerne, fine sapune, praške za gospodje, sredstva za poljepšavanje; praške za čišćenje zubi, tiestine za zube, od kojih zubi pobieljaju.

Fina smrekova esencija (Fichtennadel Essenz) za čišćenje i razkrižavanje zraka u sobah, za dišanje i za plaćobolne. — Po 50 nvč.

Tekućina proti izpadanju vlasi učvršćuje i brani košenje vlasi, odstranjuje prubiti i posječuje rast kose. — 1 flaša 50 n.

Mast proti lišaju, krtastam, perućini i ospitniam. — Jedan loutčić 50 nvč.

Antisutin. Prah proti znojanju ili potu, proti zajedjini. — Škatulja 50 nvč.

Tinktura za kurje oči izvrsno sredstvo. — Cijena 50 nvč.

Dra. Spitzera pomast za lice proti sunčanim pjegam, madežem, raznim pjegam ili flekovom, odstranjuje prekomjerno rumenilo lica i nosa, hrapavost, ospitnina na licu; proizvadjja glaukoc, njeznost; bjelocin i šnoć obrazu i ruku. — Cijena većem ioutčić 1 for. — K tomu spada još horaksev sapun po 40 nvč.

Puder-Eglantine. Najbolje sredstvo za poljepšavanje i pomatdijavanje lica to posve neškodljiv i ugodnog mirisa. Nagradjeno na pariškoj izložbi začastnom diplomom. Dobiva se u bojah: bijeloj, ružičastoj i žutkastoj. — Cijena kutiji 1 for.

Mirisna žesta za sobe kaditi, nekoliko kapi pregodan miris. — Flašica 30 nvč.

Otrov ili čemer za stjenice ili kimake — Flašica 50 norčića.

Antifebrile od Rodinisa proti groznici ili žimnici. — Manja flašica 70 nvč.

Polibromov sirup proti bolosti žirvaca, nepokoj, glavobolju trzanju, histeriju, zaduhu, razno grčeve. — Cijena 1 for. 60 nvč.

Ljekovite Pepsinovo vino proti želudačnom kataru, lošoj probavi. — Cijena 1 forin.

Seker Extrakt za bolest jetara i slezene. Cijena 1 for. 25 nvč.

Spužve za umivanje, kefice za zube.

Razne sprave iz kaučuka, bandaže, povoje za rane, pojase, kirurške sprave. Ruskoga čaja, finog Jamaika-Ruma, Malaga-vina, francezkoga Cognaca.

Zaliha mineralnih voda.

Sve po novinah oglašene medicinske specijalitete. Tko naruči za pet forinti vrednosti, plaćam sam poštarinu.